

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЙ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Силабус курсу

1. Загальні відомості

Лектор: д.е.н., проф. Тамара Вікторівна Меркулова
(CV, <http://www.cyber.kharkov.ua/page-merkulova.html>)

Асистент: ст. викладач Олена Сергіївна Тітомир

Консультації: понеділок 10⁰⁰ – 12⁰⁰

середа 12⁰⁰ – 14⁰⁰

Кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки,
ауд. 3-16, 3-17, 3-18,

м. Харків, вул. Мироносицька, 1.

тел. (057) 707 51 94,

e-mail: кафедра економічної кібернетики та прикладної економіки
cyber@karazin.ua,

Меркулова Т.В. tamara.merkulova@karazin.ua,

Тітомир О.С. elena.titomir@karazin.ua

2. Характеристика та обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів – 4 кредити, загальна кількість годин – 120 годин.

Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
24 год.	8 год.
Практичні, семінарські заняття	
21 год.	10 год.
Лабораторні заняття	
-	год.
Самостійна робота, у тому числі	
75 год.	102 год.
Індивідуальні завдання	
5 год.	

3. Опис курсу

Мета викладання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування знань, вмінь та практичних навичок щодо підготовки наукових публікацій та презентації результатів досліджень. Ознайомлення аспірантів з вимогами до оприлюднення результатів дисертаційного дослідження, публікації наукових статей, усних та стендових доповідей на наукових конференціях та симпозиумах.

Основні завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення із нормативною базою наукової діяльності та наукових публікацій в Україні на тлі міжнародних тенденцій;
- оволодіння методикою підготовки наукових публікацій різних видів;
- ознайомлення із правилами та набуття практичних навичок щодо оформлення та подання наукових публікацій;
- оволодіння принципами та набуття навичок підготовки презентації та наукової доповіді;
- ознайомлення з принципами підготовки запитів на гранти, фінансування наукових досліджень та проектів.

Методи навчання: лекції, презентації, виконання групових завдань на практичних заняттях, дискусії, самостійна робота із інтернет джерелами.

Результати навчання

Здобувачі вищої освіти будуть *володіти*:

основними інформаційними технологіями презентації результатів роботи;

навичками формування дослідницької задачі для її розв'язання, вміння знаходити, збирати, впорядковувати необхідну інформацію та формулювати висновки, які можна захищати в науковому контексті.

вміти:

узагальнювати результати самостійних досліджень у формі складання аналітичних звітів і оцінювати ці результати з погляду їх застосування для рекомендацій і оцінки практичних заходів у галузі економічної політики;

презентувати написані тексти та робити усні презентації;

результативно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторією, а також представляти складну інформацію у зручний зрозумілий спосіб усно і письмово;

професійно аналізувати публікації у провідних українських і зарубіжних фахових журналах і виданнях в обраній сфері спеціалізації, а також брати участь у наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи власну позицію;

Результати навчання сприятимуть формуванню вмінь аргументувати нові та складні ідеї.

Компетентності. Набуті знання та вміння формують заплановані компетентності:

Здатність володіти основними інформаційними технологіями, способами та засобами одержання, збереження, обробки інформації (бази експериментальних даних), верифікації новизни результатів роботи та їх презентації.

Здатність володіти основними інформаційними технологіями, способами та засобами одержання, збереження, обробки інформації (бази експериментальних даних), верифікації новизни результатів роботи та їх презентації.

Майстерність результативно спілкуватися зі спеціальною та загальною аудиторією, а також представляти складну інформацію у зручний зрозумілий спосіб усно і письмово рідною та іноземними мовами.

Уміння професійно аналізувати публікації у провідних українських і зарубіжних фахових журналах і виданнях в обраній сфері спеціалізації, а також брати участь у наукових дискусіях, висловлюючи та відстоюючи власну позицію

Здатність та готовність узагальнювати результати самостійних досліджень у формі складання аналітичних звітів і оцінювати ці результати з погляду їх застосування для рекомендацій і оцінки практичних заходів у галузі економічної політики. А також для ухвалення стратегічних рішень на мікро- і макрорівнях національної економіки.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Нормативно-правова база наукової діяльності

Законодавчі та нормативні документи, що регламентують сферу наукової та освітянської діяльності. Нормативно-правова база наукових досліджень, дисертацій, проектів. Міжнародні тенденції та Україна на тлі міжнародних співставлень.

Тема 2. Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура.

Загальна характеристика наукових публікацій. Види наукових публікацій: монографії, статті, тези тощо. Наукові статті, їх види та структура. Наукові доповіді та тези. Особливості наукових публікацій за економічною проблематикою.

Тема 3. Наукові видання.

Загальна характеристика наукових видань, їх види. Періодичні видання, журнали, збірники. Фахові видання. Вимоги до оформлення публікацій в наукових виданнях, правила подання. Особливості оформлення окремих елементів публікації/статті (анотації, список посилань, таблиці, графіка, додатки). Редакційна політика. Рецензування. Академічна доброчесність, запозичення та плагіат.

Тема 4. Наукова комунікація та наукометрія.

Загальна характеристика форм наукової комунікації. Конференції, конгреси, симпозіуми, семінари, воркшопи. Організаційні аспекти наукової

комунікації. Форми Інтернет комунікацій. Наукові портали та соціальні сеті. Наукометричні бази. Індекси цитування.

Тема 5. Підготовка наукової статті.

Вибір теми. Назва та структура статті. Мета, задаючи, вихідні гіпотези. Методи дослідження. Огляд джерел. Вимоги до кількості джерел. Викладення результатів, висвітлення їх новизни. Правила цитування та посилань. Формули, таблиці графічний матеріал. Висновки і додатки. Вимоги до обсягу статті.

Тема 6. Наукові доповіді та презентації.

Наукова доповідь, її види. Усні наукові доповіді, їх структура і тривалість. Види презентацій. Особливості презентацій наукових досліджень. Особливості та переваги мультимедійної презентації. Сценарій та структура презентації. Об'єм презентації. Зміст і формат слайдів. Вимоги щодо змісту слайдів. Дизайн слайдів і врахування особливостей сприйняття людини елементів дизайну. Засоби створення презентацій.

Тема 7. Наукова дискусія.

Форми наукової дискусії, її завдання. Організація та формат наукових дискусій. Дискусія під час конференцій. Питання до доповідача. Відповіді на запитання. Полемічні виступи. Зауваження та критика. Використання ораторських можливостей під час наукових дискусій. Наукова етика.

Тема 8. Науково-дослідні роботи: організація та фінансування

Проектний підхід в організації наукових досліджень. Фундаментальні та прикладні науково-дослідні проекти. Розробка наукових проектів, запитів та пропозицій. Гранти та їх види. Розробка, оформлення та подання грантової заявки. Міжнародне наукове співробітництво. Спільні проекти. Наукове стажування, стипендії та програми академічного обміну.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Види наукових публікацій та їх структура	2	2
2	Наукові журнали та редакційна політика	2	2
3	Наукометричні бази. Індеси цитування.	2	
4	Наукова комунікація	1	
5	Структура наукової статті	2	
6	Правила оформленні наукової статті	2	2
7	Підготовка усної доповіді	2	1
8	Підготовка мультимедійної презентації	2	1
9	Наукова дискусія	2	2
10	Підготовка запитів та грантових заявок	2	
	Разом	21	10

6. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає: вивчення тем вказаних в таблиці нижче, опрацювання рекомендованої літератури (п. 11), виконання індивідуального завдання (п. 7).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Нормативно-правова база наукової діяльності	8	10
2	Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура	8	8
3	Наукові видання	10	12
4	Наукова комунікація та наукометрія	10	16
5	Підготовка наукової статті	10	14
6	Наукові доповіді та презентації	10	14
7	Наукова дискусія	10	12
8	Науково-дослідні роботи: організація та фінансування	9	16
	Разом	75	102

7. Індивідуальні завдання (самостійна робота)

Самостійна робота: підготовка тез доповіді на науковій конференції (за напрямом дисертаційного дослідження).

Здобувач самостійно або за рекомендацією викладача вибирає конференцію (вітчизняну або зарубіжну) та готує тези згідно до вимог організаторів конференції. Крім того, здобувачу необхідно зробити анотацію доповіді (200-250 слів) двома мовами (українською та іноземною за вибором здобувача). Обов'язковими елементами анотації є ключові слова та індекс УДК і JEL.

8. Методи контролю та критерії оцінювання

Застосовуються такі методи навчання: лекції, презентації, виконання групових завдань на практичних заняттях, дискусії, самостійна робота із інтернет джерелами.

Протягом семестру робочою програмою передбачено поточний контроль та підсумковий у формі заліку. Поточний контроль передбачає:

- оцінювання завдань для самостійної роботи;
- виконання контрольної роботи (підготовка статті);
- оцінювання активності та якості виступів при проведенні дискусій на практичних заняттях.

Підсумковий контроль (залік) проводиться у вигляді виступу пошукача із усною доповіддю, мультимедійною презентацією та дискусією за тематикою досліджень.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання				Залік	Сума
Самостійна робота	Контрольна робота, передбачена навчальним планом	Активність на заняттях	Разом		
20	30	10	60	40	100

Критерії оцінювання

Самостійна робота (20)

Підготовка тез доповіді на конференції (10)

Дотримано вимоги щодо структури тез (добре сформульовано мету, методи та результати дослідження), а також виконані формальні вимоги (об'єм, ключові слова) – 10 балів.

Є незначні недоліки у структурі та оформленні – 7 балів.

Пропущені певні пункти структури або невіддале сформульовані, недостатній об'єм, некоректно обрані ключові слова – 5 балів.

Текст не відповідає структурі тез наукової доповіді, а також формальним вимогам – 2 бали.

Виконання завдань для самостійної роботи (10)

№	Теми	Завдання	Бали
1	Нормативно-правова база наукової діяльності	Вивчити нормативні документи щодо організації наукової діяльності в університеті	2
2	Наукові публікації: загальна характеристика, види, структура	Знайти приклади різних типів наукових публікацій та зробити їх порівняльний аналіз.	2
3	Наукові видання	Проаналізувати інформацію, що представлена на сайтах відомих	2

		вітчизняних та зарубіжних наукових видань у відповідній галузі	
4	Наукова комунікація та наукометрія	Реєстрація в наукових соціальних мережах (ResearchGate тощо), управління профілем, засвоєння можливостей комунікації	2
5	Науково-дослідні роботи: організація та фінансування	Зробити огляд пропозицій фінансування із вітчизняних та зарубіжних фондів	2
	Всього		10

Контроль виконання завдань здійснюється на заняттях шляхом усного опитування пошукачів. Правильні та повні відповіді на запитання викладача – 2 бали, є недоліки у відповідях – 1 бал.

Контрольна робота (30): підготовка статті.

Дотримано вимоги щодо структури наукової статті, а також виконані формальні вимоги (об'єм, анотації, посилання, ключові слова, оформлення) – 30 балів.

Є незначні недоліки у структурі та оформленні – 25 балів.

Є недоліки у формулюванні наукової новизни, її узгодженості із метою та завданнями дослідження – 20 балів.

Пропущені певні пункти структури, некоректно сформульовані мета, завдання, висновки. Недоліки оформлення, посилань – 15 балів.

Не сформульовано наукову новизну результатів дослідження, є зауваження щодо коректності методів дослідження – 10 балів.

Текст не відповідає структурі наукової статті, не представлено наукову новизну, не відповідає формальним вимогам – 5 балів.

Активність на заняттях.

Суттєве питання, коментар, зауваження, які висловлюють здобувачі – 1 бал.

Залік (40)

Презентацію та доповідь зроблено у повній відповідності до вимог. Добре володіння матеріалом та гарні навички наукової дискусії (відповіді на запитання) – 40 балів.

За кожне зауваження щодо структури, змісту презентації або доповіді знімається 2 бали.

За кожне зауваження щодо оформлення презентації знімається 1 бал.

Недоліки у відповідях на запитання, некоректне ведення наукової дискусії – знімається 5 балів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

9. Політика курсу щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Суворе дотримання принципів академічної доброчесності згідно до [Положення](#) про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових та навчальних працях працівників і здобувачів вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0501-1/173 від 14.05.2015 р., https://www.univer.kharkov.ua/docs/antiplagiat_nakaz_polozhennya.pdf).

10. Оскарження результатів підсумкового контролю здійснюється згідно до [Положення](#) про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (введено в дію наказом ректора № 0211-1/342 від 10.07.2018 р., https://drive.google.com/drive/folders/0BwRBoOD_AIQSZ0xDtkt2eDNrX0U).

11. Рекомендована література

Основна

1. Андреев Г. И. Основы научной работы и оформление результатов научной деятельности : учеб. пособие / Г. И. Андреев, С. А. Смирнов, В. А. Тихомиров. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 272 с.
2. Бейлін М. В. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / М. В. Бейлін. – Харків : ХДАФК, 2012. – 184 с.
3. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. – Київ : “Центр учбової літератури”, 2014. – 142 с.
4. Бусигін Б.С., Коротенко Г.М., Коротенко Л.М. Прикладна інформатика. – 2004, 565с. Режим доступу: <http://www.programmer.dp.ua/book-ua-k01.php>
5. Бут У.К. Исследование: шестнадцать уроков для начинающих авторов / У.К. Бут, Г.Дж. Коломб, Дж.М. Уильямс ; пер. с англ. – М.: Флинта; Наука, 2007. – 360 с.

6. Голюков В. А. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. А. Голюков, М. А. Козьмініх, О. А. Онищенко; М-во освіти і науки України, Одес. нац. морська акад. – Одеса : ОНМА, 2014. – 163 с.
7. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
8. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. – Рек. МОН / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 336 с.
9. Пілющенко В. Л. Наукове дослідження : організація, методологія, інформаційне забезпечення / В. Л. Пілющенко, І. В. Шкрабак, Е. І. Словенко. – К. : Лібра, 2004. – 344 с.
10. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті // Бюл. ВАК України. – 2008. – № 3. – С. 9-13.
11. Селігей П. О. Науковець і його мова // Українська мова. – 2012. – № 4. – С. 18–28.
12. Сурмін Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація: навч.-метод. посіб. – К. : НАДУ, 2008. – 184 с.
13. Сурмін Ю. П. Майстерня вченого : підруч. для науковця / Ю. П. Сурмін. – К. : Навч.-метод. центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2006. – 302 с.
14. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – 2-ге вид., допов. – Київ : Вид. дім "Слово", 2012. – 349 с.
15. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Підручник, К., Знання-Прес. – 2002. 295 с.

Допоміжна література

1. Вимоги до оформлення дисертацій і авторефератів дисертацій // Бюлетень ВАК України. – 2011. – № 9-10.
2. Гінзбург М. Д. Система правил українського ділового та наукового стилю // Укр. мова. – 2006. – № 2. – С. 30–43.
3. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О. В. Кулініч, Д. С. Ткачов, С. Є. Ігнат'єв та ін.]; за ред. О. В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с.
4. Державні стандарти та нормативні документи до оформлення наукових робіт : ДСТ 3017-95 "Видання. Основні види та визначення". – К. : Держстандарт України, 1995. – 45 с.
5. Довідник офіційного опонента : Зб. нормат. док. на інформ. матеріалів з питань експертизи дисерт. дослідж. / упоряд. Ю. І. Цеков ; за ред. Р. В. Бойка. – К. : Ред. "Бюл. Вищ. атестац. коміс. України ; вид-во "Толока", 2001. – 64 с.

6. Переліки та форми документів, які використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників: наказ ВАК України від 29 трав. 2007 р. № 342 // Бюл. ВАК України. – 2007. – № 6.

7. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 року, № 1556-VII// Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37-38. – Ст. 2004 ; Редакція від 16.01.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>.

8. Про науку і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – Ст.25 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Офіційна веб-сторінка Євростату. Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

3. Офіційний сайт Світовий Банк. Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>.

4. Social Sciences Citation Index. Режим доступу: http://mjl.clarivate.com/publist_ssci.pdf.

5. Arts and Humanities Citation Index. Режим доступу: http://mjl.clarivate.com/publist_ah.pdf.

6. Science Citation Index Expanded. Режим доступу: http://mjl.clarivate.com/publist_sciex.pdf.

7. Бібліографічна і реферативна база даних. Режим доступу: <https://www.scopus.com/>.

8. Наукометричні бази даних – Бібліотека ТНТУ. Режим доступу: <https://library.tntu.edu.ua/resources/naukometrychni-bazy-danyh/>.

9. Бібліотека НЮУ ім. Ярослава Мудрого. Режим доступу: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=item&id=1247:naukometrychni-bazy-danykh&Itemid=202.

10. Видавничий дім "Інтернаука". Режим доступу: <https://www.inter-nauka.com/ua/>.

11. LABA – освітня платформа. 8 правил ефективної презентації. Режим доступу: <https://1-a-b-a.com/blog/show/33>.

12. Business Tutorials. Режим доступу: <https://business.tutsplus.com/tutorials>.